

Savonlinnan kaupunki

Hakemus Itä-Suomen kalatalousryhmän eli Kala-Leaderin kehittämisohjelman 2022- 2027 kuntarahoitukseen sitoutumiseksi

Kalatalousohjelman seurantaryhmä ja paikalliset Leader-ryhmät ovat valmistelleet Itä-Suomen kalatalousryhmän kehittämisohjelman vuosille 2022-2027. Ohjelman valmistelu on perustunut laajaan paikallisia toimijoita ja asukkaita osallistavaan menettelyyn. Valmistelussa nousivat keskeisesti esille seuraavat kehittämisen teemat: kaupallisten kalastajien toimintaedellytykset ja kalastusmatkailu, vesistöjen monipuolinen käyttö, kalastuksen merkitys kalavesien hyvän laadun ylläpitämisessä sekä yhteistyö elinkeinon ja kalavesien omistajien kesken.

Kalatalouden paikallinen kehittäminen on tulevan ohjelmakauden Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) yksi prioriteetti. Hallituksen hyväksymässä kotimaisen kalan edistämishjelmassa kunnianhimoisina tavoitteina on mm. viisinkertaistaa silakan ja kaksinkertaistaa muun kotimaisen kalan elintarvikekäyttöä sekä kolminkertaistaa kotimainen vesiviljely vuoteen 2035 mennessä. Näiden tavoitteiden edistämisessä kalatalousryhmällä nähdään erittäin tärkeä rooli.

Maa- ja metsätalousministeriön alustava rahoituskehys tulevalle EMKVR-kaudelle on 1 miljoona euroa per kalatalousryhmä. Ohjelman julkisesta rahoituksesta 10 % tulee olla kuntien rahoitusta, yhteensä 110 000 euroa koko kaudella.

Itä-Suomen kalatalousryhmä hakee Savonlinnan kaupungilta yhteensä **10 869 euron sitoumusta** (yhteensä koko ohjelmakaudelle, 6 vuotta) kalatalouskuntarahoitus-osuuteen ohjelmakaudelle 2022 – 2027. Kuntien rahoitusosuudet määräytyvät **vesistöjen pinta-alaosuuden mukaisesti Etelä-Savossa seuraavasti:**

Vesistöjen pinta-alaan perustuva kuntaraha:

Kunta	Vesistöala km ²	%-osuus maakunnan vesistöistä	€-osuus maakunnan rahoituksesta	€ per vuosi 2022-2027
Enonkoski	113,62	2,60 %	908 €	151 €
Hirvensalmi	281,31	6,44 %	2 249 €	375 €
Juva	182,51	4,18 %	1 459 €	243 €
Kangasniemi	257,91	5,90 %	2 062 €	344 €
Mikkeli	681,22	15,60 %	5 446 €	908 €
Mäntyharju	230,08	5,27 %	1 839 €	307 €
Pieksämäki	267,52	6,12 %	2 139 €	356 €
Puumala	443,57	10,15 %	3 546 €	591 €
Rantasalmi	366,00	8,38 %	2 926 €	488 €
Savonlinna	1359,60	31,13 %	10 869 €	1 812 €
Sulkava	184,67	4,23 %	1 476 €	246 €
Etelä-Savo yhteensä	4368,01	100,00 %	34 920 €	5 820 €

Vesistöpinta-alojen lähde: Maanmittauslaitoksen pinta-atalasto vuodelta 2020. Pertunmaa kuuluu Päijänne-Leader ry:n toiminta-alueeseen, ei ole sen vuoksi mukana laskelmassa.

Vesistöpinta-alojen laskennassa liittokohtaisesti on käytetty seuraavia lukuja:

Maakunta	Vesistöala km ²	Suhteellinen osuus	Rahoitusosuus
Etelä-Savo	4368,01	31,75 %	34 920 €
Pohjois-Savo	3733,43	27,13 %	29 847 €
Pohjois-Karjala	4112,13	29,89 %	32 875 €
Etelä-Karjala	1545,77	11,23 %	12 358 €
Yhteensä	13759,34	100 %	110 000,00 €

Vesistöpinta-alojen lähde: Maanmittauslaitoksen pinta-alatilasto vuodelta 2020.

Perustelut

Itä-Suomen kalatalousryhmä on toteuttanut kalatalouden kehittämisohjelmaa vuosien 2008 – 2013 ja 2014 – 2021 aikana Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon ja Etelä-Karjalan maakuntien alueella. Ohjelma on toteutunut vuosina 2018 ja 2020 tehtyjen arviointien perusteella hyvin. Kuluneen ohjelmakauden julkinen rahoitus on ollut yhteensä 1 300 000 euroa, josta Euroopan meri- ja kalatalousrahaston osuus on ollut miljoona euroa; 300 000 euroa on ollut kuntien vastinrahaa, jota ilman ei kalatalousrahaston varoja olisi saatu käyttöön. Vastinraha on saatu Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Karjalan maakuntaliitolta ja Etelä-Savon kunnilta. Aktiivisen toimintamme ansiosta muista rahastoista on lisäksi saatu ryhmän strategiaa toteuttaviin hankkeisiin rahoitusta yli 1,5 miljoonaa euroa. 300 000 euron kuntarahalla on mahdollistettu alueen elinkeinokalatalouden kehittäminen yhteensä yli 3 miljoonalla eurolla, joten toiminnan vipuvaikutus alueelle on merkittävä. Ohjelmakaudella 2022-2027 rahoitus maakuntaliittojen kautta ei ole mahdollista, joten vaadittava vastinraha ohjelman toteutukseen tullaan hakemaan alueen kunnilta tai muilta kunnallisilta organisaatioilta. Kuntien sitoutuminen ohjelman toteuttamiseen on ensiarvoisen tärkeää, jotta toimintaa voidaan tulevallakin kaudella toteuttaa tasapuolisesti koko laajalla alueella.

Kalatalousryhmän toiminta on ollut aktiivista ja innovatiivista. Kalatalousryhmän omasta EMKR-kehiksestä on rahoitettu yhteensä 31 hanketta. Kalatalousryhmä on rahoittanut uutta ja innovatiivista kehittämistoimintaa: muun muassa uuden, kestävä kalastusmuodon rysäpyydysten internet-pohjaisen suunnitteluohjelman kehittämistä, uusia nuoria kalastajia alueelle tuonutta Itä-Suomen mestari – kisälii - hanketta, uhanalaiset lohikalojen vaelluspoikaset erottelevan säleikön kehittämistä muikkutrooliin sekä useita vajaasti hyödynnettyjen särkikaloiden käytön edistämiseen tähtääviä hankkeita. Kalastusmatkailuun on parhaillaan käynnissä verkostohanke, jossa rakennetaan yrittäjien yhteistyössä laadukkaita tuotteita riittävällä kapasiteetilla kansainvälisille markkinoille.

Itä-Suomen kalatalousryhmän toiminta lukuina, kehittämiseen sitoutunut rahoitus 2015-2021:

Omat hankkeet	EMKR	Kunta	Muu julkinen	Yksityinen	Yhteensä
31 kpl	997 200 €	30 200 €	47 700 €	110 600 €	1 185 700 €
Kuntaraha					300 000 €
Muut rahastot 9 kpl					1 520 000 €
YHTEENSÄ					3 005 700 €

Muista rahastoista rahoitetuilla hankkeilla on saatu alueelle innovatiivisia ja konkreettisia tuloksia; esimerkiksi Sitran kiertotalouden tiekarttaohjelman kautta on tehostettu särkikaloiden elintarvikekäyttöä, joka puolestaan vähentää ravinteita vesistöistä. Muita innovatiivisia tuloksia on mm. mobiiliin saalisilmoitussovelluksen kehittäminen sekä digitaalisen tiedonsiirtojärjestelmän kehittäminen kalaketjun toiminnan tehostamiseen.

Kalatalousryhmän hankkeiden jakautuminen koko aluetta kehittäviin ja alueellisiin hankkeisiin:

Yhteiset koko alue	19 kpl	1 008 847 €
Pohjois-Karjala	4 kpl	53 342 €
Etelä-Karjala	2 kpl	31 715 €
Pohjois-Savo	2 kpl	29 607 €
Etelä-Savo	4 kpl	62 188 €
Yhteensä	31 kpl	1 185 700 €

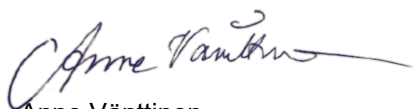
Itä-Suomen alueen kalatalous ja kalastusmatkailu ovat kehittyneet koko viimeisen vuosikymmenen hyvin. Itä-Suomen alueella toimii yli sata 1. luokan kaupallista kalastajaa, 2. luokan kaupallisia kalastajia n. 650, sekä noin 40 matkailuyritystä, joiden toiminnassa kalastus on tärkein tarjottava aktiviteetti. Itä-Suomen alue on kaupallisen kalastuksen keskus Suomessa. EMKR:n vuosina 2014 – 2020 tukemista investoinneista noin 27 prosenttia on suuntautunut alueelle.

Kuntien rahoitus on mahdollistanut mm. yhden kokoaikaisen ja yhden osa-aikaisen aktivaattorin aktivointi-, hankeneuvonta- ja -valmistelutyön koko alueella. Lisäksi sen avulla on hoidettu sidosryhmätyö, sekä pienten innovatiivisten kehittämis- ja investointihankkeiden (Kalamassi) rahoitus. Nuoriso- ja koululaisryhmille on järjestetty tilaisuuksia, joissa on esitelty monipuolisesti alueen elinkeinokalataloutta ja kalastusmatkailua. Itä-Suomen kalastusmatkailua tuotiin esille kesällä 2020 alueella kuvatussa Arktiset Vedet -kalastusohjelman jaksossa. Jakso on saanut jo yli 400 000 katsojaa.

Itä-Suomen Kala-Leaderin kehittämisohjelma 2022 – 2027 on aiempaa kalatalousohjelmaa monipuolisempi ja teemoiltaan monia kohderyhmiä tavoitteleva. Laaja-alaisuuden lisäksi uuden kehittämisohjelman merkitys verkostona, viestinnässä ja merkittävänä toimijana kalatalouden kehittämisalustassa on tärkeä. Itä-Suomen Kala-Leader tavoittaa aiempaa laajemman ja monipuolisemman toimijajoukon mukaan lukien vesistöjen käytön kehittämisestä kiinnostuneet asukkaat ja yhteisöt. Maa- ja metsätalousministeriön tavoitteena on, että Kala-Leader -toiminta käynnistyy 1.1.2022.

Toivomme Savonlinnan kaupungin suhtautuvan myönteisesti hakemukseemme Itä-Suomen Kala-Leader kuntarahaosuuden rahoittamisesta. **Pyydämme vastaustanne 25.10.2021 mennessä** sähköpostitse osoitteeseen anne.vanttinen@rajupusuleader.fi. Lisätietoja antavat aktivaattori Pekka Sahama, 050 550 2100, pekka.sahama@rajupusuleader.fi ja toiminnanjohtaja Anne Vanttinen, 040 715 7189. Kuntarahoitusosuuden maksatus toteutetaan erikseen sovittavan aikataulun mukaisesti.

Juvalla, 7. lokakuuta 2021

Anne Vanttinen
toiminnanjohtaja, Rajupusu Leader ry

Pekka Sahama
aktivaattori, Itä-Suomen kalatalousryhmä